



پژوهشکده شورای نگهبان



گزارش کارشناسی

پرونده‌های دیوان عدالت اداری

در خصوص:

ابطال ماده ۱۸ مصوبه‌ی تعیین تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ کلان‌شهر تبریز با موضوع
أخذ عوارض (علاوه بر جریمه) از ابقای اعیانی‌های احداث شده‌ی مازاد بر مجوز

کد گزارش: ۹۷۰۴۰۳۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷/۴/۰۳

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه گزارش

گزارش کارشناسی پرونده‌های دیوان عدالت اداری

موضوع:

ابطال ماده ۱۸ مصوبه‌ی تعیین تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ کلان‌شهر تبریز با موضوع اخذ عوارض (علاوه بر جریمه) از ابقای اعیانی‌های احداث شده‌ی مازاد بر مجوز

تهیه و تنظیم:

امیر حسین اصل رعیم

نظارت:

محمدعلی فراهانی

پژوهشکده شورای نگهبان

شماره گزارش: ۹۷۰۴۰۳۵

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۷/۰۴/۰۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

گزارش کارشناسی پرونده‌های استعلامی دیوان عدالت اداری

(أخذ عوارض از ابقای اعیانی غیرمجاز)

موضوع شکایت: ابطال ماده ۱۸ مصوبه‌ی تعیین تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ کلان‌شهر تبریز با موضوع أخذ عوارض (علاوه بر جریمه) از ابقای اعیانی‌های احداث شده‌ی مازاد بر مجوز

شاکی: آقای محمد فروغی

طرف شکایت: شورای اسلامی شهر تبریز

جهات مغایرت شرعی: قاعده فقهی «أكل المال بالباطل»

شماره و تاریخ نامه دیوان: ۲۸۱/۴۷۰۵۴ - ۱۳۹۶/۱۲/۲۰

مقدمه

در این پرونده، شاکی از ماده ۱۸ مصوبه‌ی سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر تبریز که به تعیین تعرفه‌ی عوارض محلی در خصوص بناهایی که مازاد بر مجوز صادره احداث شده‌اند و کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها نظر به ابقاء و عدم قلع و قمع با پرداخت جریمه داشته،^۱

۱. «ماده ۱۸- عوارض ابقای اعیانی‌ها

۱- مسکونی؛ بناهایی که بدون اخذ پروانه ساختمانی و یا مازاد بر مجوزهای احداث صادره، ساخته می‌شوند و همچنین هرگونه تبدیل و تغییراتی که نسبت به مجوزهای مربوطه صورت گرفته و مطابق آراء کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ حکم ابقاء آن‌ها با تعیین جریمه یا بدون تعیین جریمه صادر شده باشد مشمول عوارض مترتب این تعرفه بوده و ضرایب عوارض آن‌ها مطابق جدول ذیل محاسبه خواهد شد ...

۲- عوارض احتسابی برای پرونده‌های تخلف ساختمانی شامل مواردی می‌شود که صرفاً در کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ مطرح و حکم بر ابقاء آن‌ها صادر شده باشد.

۳- در مواردی که مالک ساختمان ...نسبت به پروانه و سایر مجوزهای احداث صادره اقدام به تبدیل

شکایت نموده و آن مغایر قاعده فقهی «أكل المال بالباطل» دانسته است.

شرح و بررسی

تبصره ۲ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها در خصوص بناهایی که پس از کسب پروانه ساخت، مازاد بر مجوز صادر شده احداث شده‌اند تعیین تکلیف نموده است و بیان داشته در صورت تشخیص کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، به عدم تخریب و ابقای اضافه بنا، در مورد مقدار بنای اضافه جریمه اخذ می‌شود. حال شورای اسلامی شهر تبریز در جدول تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵، در مورد این بناهای اضافه، علاوه بر جریمه‌ی مذکور در تبصره ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها اقدام به وضع عوارض هم نموده است و لذا شاکای مدعی است که مصوبه‌ی شورای اسلامی شهر تبریز در خصوص عوارض محلی ابقای اعیانی از جهات قانونی و شرعی محل ایراد است.

استنادات قانونی:

۱. مغایرت با تبصره ۲ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها اصلاحی ۱۳۵۸/۰۶/۲۷^۱ که در خصوص

→

واحدهای مسکونی ناشی از افزایش واحدها و تبدیل دوبلکس و یا تغییر استفاده از یک واحد به واحدهای بیشتر نماید عوارض ارزش اضافه‌شده ناشی از تفکیک و افزایش تعداد واحدها نسبت به پروانه یا سایر مجوزها به ازای هر متر مربع واحد اضافه شده بزرگ‌تر... که از سوی کمیسیون‌های ماده صد رأی ابقاء بر آن‌ها صادر شده است.. محاسبه خواهد شد...» با قاعده فقهی «أكل المال بالباطل» مغایرت داشته و ابطال مقررۀ مذکور از هیئت عمومی دیوان عدالت اداری مورد تقاضا است.

۱. تبصره ۲- (اصلاحی ۱۳۵۸/۰۶/۲۷): «در مورد اضافه بنا زائد بر مساحت زیر بنای مندرج در پروانه ساختمانی واقع در حوزه استفاده از اراضی مسکونی کمیسیون می‌تواند در صورت عدم ضرورت قلع اضافه بنا با توجه به موقعیت ملک از نظر مکانی (در بر خیابان‌های اصلی یا خیابان‌های فرعی و یا کوچه بن باز یا بن بست) رأی به اخذ جریمه‌ای که متناسب با نوع استفاده از فضای ایجاد شده و نوع ساختمان از نظر مصالح مصرفی باشد تعیین و شهرداری مکلف است بر اساس آن نسبت به وصول جریمه اقدام نماید. (جریمه نباید از حداقل یک دوم کمتر و از سه برابر ارزش معاملاتی ساختمان برای هر مترمربع بنای اضافی بیشتر باشد) در صورتیکه ذینفع از پرداخت جریمه خودداری نمود شهرداری مکلف است مجدداً پرونده را به همان کمیسیون ارجاع و تقاضای صدور رأی تخریب را بنماید. کمیسیون در این مورد نسبت به صدور رأی تخریب اقدام خواهد نمود.»

بناهای احداث شده مازاد بر مساحت مندرج در پروانه ساختمانی، اینگونه بیان می‌دارد که با نظر کمیسیون و در صورت تصمیم به عدم تخریب بنای اضافه، جریمه دریافت خواهد شد و هیچ سخنی از عوارض و یا هزینه‌های دیگر به میان نیامده است.

۲. مغایرت با رأی شماره ۴۴۶ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری^۱ که علاوه بر خارج از صلاحیت شمردن تصویب عوارض کسری فضای آزاد تحت هر عنوان مشابهی توسط شورای شهر^۲، با استناد به رأی مورخ ۱۳۹۳/۹/۲۴ اینگونه بیان می‌دارد که پس از تصمیم بر ابقای بنای زائد بر پروانه ساختمانی و تعیین جریمه توسط کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، اخذ هرگونه مبلغی تحت عنوان عوارض کسر فضای آزاد خلاف قانون می‌باشد.

۳. مغایرت با رأی شماره ۸۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری^۳ که در

۱. دادنامه شماره ۴۴۶ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۰:

«نظر به اینکه ردیف ۲ بند ب ماده ۸ تعرفه عوارض و بهای خدمات، مصوب سال ۱۳۹۱ شورای اسلامی شهر اردبیل با عنوان «عوارض کسری فضای آزاد» به شرح دادنامه شماره ۱۵۲۹-۱۳۹۳/۹/۲۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و با این استدلال که «مطابق ماده ۱۰۰ قانون شهرداری و تبصره‌های ذیل آن، عدم رعایت الزامات مقرر برای اخذ پروانه احداث بنا یا احداث بنای زائد بر مندرجات پروانه ساختمانی مستلزم رسیدگی به موضوع در کمیسیون ماده ۱۰۰ و اتخاذ تصمیم آن کمیسیون برای ابقای بنا با اخذ جریمه یا قلع بنای مستحدثه با رعایت ضوابط مربوط است. نظر به اینکه اخذ مبالغ دیگر علاوه بر میزان جریمه مقرر در رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ تحت عنوان عوارض کسر فضای آزاد خلاف قانون است» ابطال شده است و در ماده ۸ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ عوارض مشابه با عوارض ابطال شده فوق‌الذکر تحت عنوان «بهای خدمات بیش از سطح اشغال مجاز» توسط شورای اسلامی شهر اردبیل به تصویب رسیده است، لذا با توجه به استدلال مندرج در دادنامه شماره ۱۵۲۹-۱۳۹۳/۹/۲۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، ماده ۸ تعرفه مورد شکایت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب تشخیص می‌شود و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود».

۲. عناوین مشابهی که برای این نوع از عوارض توسط شوراهای محلی مختلف جعل شده است عبارتند از: مازاد تراکم، کسری فضای آزاد، بیش از سطح اشغال مجاز، ابقای اعیانی.

۳. دادنامه شماره ۸۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱:

«قانونگذار به شرح ماده ۱۰۰ قانون شهرداری و تبصره‌های آن انواع تخلفات ساختمانی از جمله عدم رعایت اصول شهرسازی یا فنی یا بهداشتی یا اضافه بنا زائد بر مساحت زیربنای مندرج در پروانه ساختمانی اعم از مسکونی، تجاری، صنعتی و اداری و یا کسر پارکینگ را تبیین و مشخص نموده و تعیین تکلیف تخلفات

خصوص تصویب عوارض مورد شکایت بیان داشته است: «پس از الزام مالک به پرداخت جریمه تخلفات ساختمانی وضع عوارض خاص در خصوص احداث بنای مازاد بر تراکم در پروانه ساختمانی، برخلاف قانون است».

استنادات شرعی:

- مغایرت با قاعده فقهی «اکل المال بالباطل».

پاسخ و استنادات طرف شکایت:

۱. دادنامه مورد استناد شاکی به شماره ۸۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مربوط به ابطال تعرفه عوارض تفکیک اعیانی و ارزش افزوده ناشی از تفکیک واحد مسکونی، مصوب شورای شهر اردبیل بوده و با عوارض ابقای اعیانی بعد از صدور رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها ارتباط موضوعی ندارد و فاقد محمل قانونی می‌باشد.

۲. همانگونه که در رأی کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری‌ها در خصوص اعتراض شاکی بیان شده است، استناد شورای اسلامی شهر تبریز در وضع عوارض ناشی از رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، به تبصره یک ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش



ساختمانی اعم از تخریب، تعطیل و اعاده به وضع مجاز و یا تعیین جریمه را در صلاحیت کمیسیون‌های مقرر در ماده مزبور قرار داده و در تبصره یک ماده ۵ قانون موسوم به تجمیع عوارض مصوب ۱۳۸۱ وضع عوارض محلی جدید و یا افزایش نرخ هر یک از عوارض محلی را با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به شورای اسلامی شهر محول کرده است. نظر به اینکه پس از الزام مالک به پرداخت جریمه تخلفات ساختمانی، وضع عوارض خاص در خصوص احداث بنای مازاد بر تراکم مندرج در پروانه ساختمانی و تفکیک یک واحد مسکونی به دو یا چند واحد مسکونی آپارتمانی تحت عنوان عوارض کسر فضای آزاد و علاوه بر آن عوارض ارزش افزوده که از مصادیق افزایش درآمد مشمول مالیات به شمار نمی‌رود با احکام مقنن در باب تفویض اختیار وضع عوارض به شورای اسلامی شهر منافات و مغایرت دارد. بنابراین بند ۶ ماده ۲۵ ضوابط تفکیک اعیانی از تعرفه مصوب سال ۱۳۸۷ مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل مستنداً به قسمت دوم اصل ۱۷۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده یک و بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.»

افزوده^۱ می‌باشد که چنین اختیاری را به این نهاد داده است. وجود این صلاحیت و عدم مغایرت قانونی وضع عوارض در آراء صادره از شعبه ۳۲ بدوی و ۷ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری در بررسی شکایت شاکی پرونده از آراء کمیسیون بدوی و تجدیدنظر ماده ۷۷ قانون شهرداری‌ها، با صدور حکم به رد شکایت نیز مشهود می‌باشد.

۳. به منظور رد مدعای شاکی و اثبات صحت وضع عوارض توسط شورای اسلامی شهر تبریز می‌توان به برخی دادنامه‌ها و آراء صادره‌ی مؤید این اقدام نیز اشاره نمود؛

- دادنامه شماره ۵۸۷ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری^۲ که جرائم مندرج در تبصره‌های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها را در واقع و نفس‌الامر به منزله مجازات تخلفات ساختمانی مورد نظر مقنن دانسته و انواع عوارض قانونی را از نوع حقوق دیوانی ناشی از اعمال مجاز محسوب داشته است و تفاوت وجوه عناوین مذکور در یکدیگر را مانعی برای استیفای عوارض قانونی و در مغایرت با قانون ندانسته است.

- دادنامه شماره ۱۹۹ مورخ ۱۳۹۰/۵/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری^۳ که مشخصاً

۱. ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷؛

تبصره ۱- شوراهای اسلامی شهر و بخش جهت وضع هر یک از عوارض محلی جدید، که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده باشد، موظفند موارد را حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجراء در سال بعد، تصویب و اعلام عمومی نمایند.

۲. دادنامه شماره ۵۸۷ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۲۵؛

«نظر به اینکه جرائم مندرج در تبصره‌های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری در واقع و نفس‌الامر به منزله مجازات تخلفات ساختمانی مورد نظر مقنن بوده و انواع مختلف عوارض قانونی در حقیقت از نوع حقوق دیوانی ناشی از اعمال مجاز محسوب می‌شود. بنابراین به لحاظ تفاوت و تمایز وجوه عناوین مذکور در یکدیگر، مصوبه مورد اعتراض از جهت اینکه مفید لزوم استیفای عوارض قانونی مربوط است، مغایرتی با قانون ندارد.»

۳. موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۱۸ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۸۸ مصوب شورای اسلامی شهر تبریز؛

دادنامه شماره ۱۹۹ مورخ ۱۳۹۰/۵/۱۰؛

با توجه به این که طبق رأی شماره ۵۸۷ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، عنوان جرمیه موضوع ماده ۱۰۰ قانون شهرداری از عنوان عوارض شهرداری‌ها که به موجب قوانین مربوط مجاز به وضع و دریافت آن بوده و هستند، متمایز شده است و حسب بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵، شورای اسلامی شهر به وضع عوارض محلی مجاز

←

مربوط به شکایت از ماده ۱۸ تعرفه عوارض محلی شورای اسلامی شهر تبریز مصوب سال ۱۳۸۸ می‌باشد و در آن وضع و تصویب عوارض محلی همانند آنچه در خصوص عوارض اضافه تراکم یا کسری پارکینگ تعیین شده است در حیطه صلاحیت و اختیارات این شورای شهر و منطبق بر بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخاب شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵^۱ محسوب شده است.

همچنین دادنامه‌های شماره ۴۰۵ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۶^۲ و ۲۸۲/۹۱/ش/۸۰ مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۸^۳ صادره از هیأت تخصصی عمران، شهرسازی و اسناد دیوان عدالت اداری که با ذکر

→

است و عوارض موضوع ماده ۱۸ مصوبه مورد شکایت نیز در همین راستا تدوین و تصویب شده است. لذا مغایرتی با قانون ندارد و قابل ابطال به نظر نمی‌رسد.

۱. ماده ۷۱- وظایف شورای اسلامی شهر به شرح زیر است:

بند ۱۶- تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود.

(اصلاحی ۱۳۸۶/۰۸/۲۷)؛ ماده ۷۷: شورای اسلامی شهر می‌تواند نسبت به وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر طبق آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران اقدام نماید.

۲. دادنامه شماره ۴۰۵ هیأت تخصصی به طرفیت شورای اسلامی شهر کرج؛

«طبق بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود از جمله وظایف و مسئولیت‌های شورای اسلامی شهر محسوب شده و در تبصره یک ماده ۵۰ قانون مالیات برارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ وضع عوارض محلی جدید که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده باشد با رعایت مقررات مربوطه تجویز شده است و نظر به اینکه جرایم مندرج در تبصره‌های ماده صد قانون شهرداری در واقع و نفس الامر به منزله مجازات تخلفات ساختمانی مورد نظر مقنن بوده و انواع گوناگون عوارض قانونی در حقیقت از نوع حقوق دیوانی ناشی از اعمال مجاز محسوب می‌شود و رأی شماره ۵۸۷ مورخه ۱۳۸۳/۱۱/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز موید آن می‌باشد و مصوبه مورد اعتراض مفید لزوم استیفاء عوارض قانونی مربوط است و مغایرتی با قانون ندارد و به استناد مواد ۱۲ و ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری رأی به رد شکایت صادر می‌شود.»

۳. دادنامه شماره ۲۸۲/۹۱/ش/۸۰ هیأت تخصصی به طرفیت شورای اسلامی شهر بروجن؛

«طبق بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شورای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران مصوب

←

صلاحیت شورای اسلامی شهر در وضع عوارض به استناد بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون شوراها و نیز تبصره یک ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده تنظیم شده است، بر صحت وضع عوارض محلی در موضوع پرونده اشعار دارد.

پس از بیان استنادات قانونی و شرعی شاکی و پاسخ‌های شورای شهر تبریز در مقام

بررسی و تحلیل حقوقی موضوع شکایت اینگونه می‌توان بیان نمود:

۱. ادعای مطرح شده از جانب شورای شهر تبریز مبنی بر وجود تغایر موضوع

مصوبه‌ی شورای شهر اردبیل که توسط هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده

است با موضوع شکایت حاضر صحیح نمی‌باشد چرا که استدلال مطرح شده در متن

دادنامه شماره ۸۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری حاکی از

ممنوعیت اخذ هرگونه عوارضی مازاد بر جریمه در خصوص مصادیق مختلفی همچون

«احداث بنای مازاد بر تراکم مندرج در پروانه ساختمانی و تفکیک یک واحد مسکونی به

→

۱۳۷۵ تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود از جمله وظایف و مسئولیت‌های شورای اسلامی شهرهاست و در تبصره یک ماده ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه جمهوری اسلامی ایران موسوم به قانون تجمیع عوارض مصوب ۱۳۸۱، وضع عوارض محلی جدید و افزایش هر یک از عوارض محلی با رعایت مقررات مربوطه تجویز شده است و با توجه به رأی شماره ۵۸۷ - ۱۳۸۳/۱۱/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری عوارض از جمله حقوقی دیوانی بوده و غیر از جرائم مربوط به کمیسیون‌های ماده صد قانون شهرداری‌ها می‌باشد. مضافاً مصوبه مورد شکایت مغایرتی قانون با قوانین اعلامی ندارد...».

دو یا چند واحد مسکونی آپارتمانی» می‌باشد و منحصر در موضوع تفکیک واحد

مسکونی نیست.

۲. با بررسی آراء صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص «اخذ

عوارض مزاد بر جریمه‌های تعیین شده در قانون» مشخص می‌شود که رویه واحدی در

این موضوع در مراجعی همچون هیأت عمومی دیوان عدالت اداری وجود ندارد. مبنای

این تفاوت نیز در تفاسیر متفاوتی است که از مواد مختلف قانون نظیر تبصره «۲» ماده

۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، تبصره یک ماده ۵ قانون موسوم به تجمیع عوارض مصوب

۱۳۸۱ و تبصره ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده و نیز بند «۱۶» ماده ۷۱ قانون

تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران صورت

گرفته است.

۳. فارغ از آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری وجود مبنای قانونی برای اخذ

چنین عوارضی محل تأمل است. با توجه به اینکه تبصره «۲» ماده ۱۰۰ قانون شهرداری در

خصوص موضوع به طور خاص تعیین تکلیف کرده است، نمی‌توان با استناد به عموم

تبصره ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده، حکم خاص سابق را منسوخ دانست.

نتیجه‌گیری

با بررسی محتویات این پرونده و مدعیات و ادله ابرازی شاکی و همچنین دفاعیات طرف شکایت اینگونه می‌توان بیان داشت که اولاً رویه‌ی آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص قانونی بودن یا غیرقانونی بودن اخذ عوارض در مواردی که کمیسیون ماده (۱۰۰) رأی به جریمه صادر کرده است، متشکک بوده است. ثانیاً فارغ از رویه دیوان عدالت اداری، با توجه به اینکه قانونگذار در تبصره «۲» ماده (۱۰۰) قانون شهرداری تکلیف موضوع را مشخص کرده است و تصمیم‌گیری در این مورد را در صلاحیت کمیسیون موضوع همین ماده قرار داده است، به نظر می‌رسد در چنین مواردی دیگر شورای اسلامی شهر صلاحیت ورود و وضع عوارض علاوه بر جریمه‌های وضع شده توسط کمیسیون مزبور را ندارد.

امام خمینی (ره):

و از شورایی محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده، که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
رایگان و تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه جلوگیری نمایند.

(سخن امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)



بزهشکده شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲